

*Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek – Skalice 192, příspěvková
organizace*

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Základní škola a mateřská škola Frýdek-Místek – Skalice 192, příspěvková organizace

Název vzdělávacího programu:

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Adresa školy:

**Frýdek – Místek Skalice 192
739 08**

Ředitelka školy:

Mgr. Věra Melichaříková

Koordinátor ŠVP:

Mgr. Stanislava Laudátová

Kontakty:

telefon: 558659026

web: www.skolaskalice.cz

e-mail: melicharikova@skolaskalice.cz

IČO: 75029782

IZO: 102068640

RED.: 600133800

Zřizovatel školy:

Statutární město Frýdek-Místek

Radniční 1148

738 22 Frýdek-Místek

IČO: 00296643

Telefon: +420558609111

www.frydek-mistek.cz

Platnost dokumentu:

Od 1.9.2007

č.j. 27 002/2005 - 22

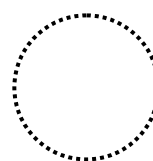
ŠVP byl projednán školskou radou dne 15. 6. 2007

ŠVP byl projednán pedagogickou radou 30. 6. 2007

.....

Mgr. Věra Melichaříková

ředitelka školy

razítko školy

2 CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Úplnost a velikost školy, organizace

Naše škola je školou málotřídní, kvalitu výuky zajišťuje kolektiv zkušených učitelek s dlouholetou praxí.

Kapacita školy je 60 žáků, k tak vysokému číslu jsme se však za posledních 20 let nepřiblížili.

V I. třídě se učí žáci spojeného 1. a 2. ročníku a k nim je připojen samostatný 5. ročník, ve II. třídě se učí žáci spojeného 3. a 4. ročníku. Původně byla škola rovněž dvoutřídní, pak trojtřídní, s úbytkem žáků byla opět koncipována jako dvoutřídní, avšak bez 5. ročníku. Ten byl připojen na žádost rodičů v souvislosti se zavedením devítileté školní docházky.

Škola sdružuje také mateřskou školu, školní družinu a školní jídelnu. Nabízíme tak celý komplex služeb našim žákům i jejich rodičům.

Škola zajišťuje pitný režim o přestávkách, odpolední čaj mají děti i ve školní družině. Z rozhodnutí rodičů mohou přihlášené děti odebírat dvakrát v týdnu mléčné svačinky.

Vybavení školy (materiální, technické, prostorové, hygienické)

Ve škole máme 3 kmenové učebny. K vyžití dětí v mimoškolní době slouží samostatná místnost školní družiny, kterou každoročně modernizujeme. Je vybavena novým nábytkem, má nainstalovanou navýšenou podlahu, je dobře vybavena hrami a hračkami.

V průchozí místnosti je v 1. patře zákoutí s volně přístupnými knihami bez výpůjček. Počítačovou učebnu zatím nemáme, počítače s připojením na internet máme v I. i ve II. třídě, ve sborovně a v kabinetě učitelek. Jejich počty postupně zvyšujeme, zastaralé vyměňujeme. Máme zpětný projektor, projekční plátno, piano, keybort, televizor s videem a DVD přehrávač, v každé učebně je k dispozici radiopřehrávač s mechanikou pro přehrávání CD. Jako odbornou učebnu využíváme hudebnu, výtvarnou výchovu a pracovní výchovu (PČ) můžeme učit v místnosti školní družiny. Na škole je malá školní tělocvična, na dvouhodinové bloky chodíme do obecní tělocvičny, která je v kulturním domě (asi 800 m od školy). Odpočinkovým areálem je naše školní zahrada s pískovištěm, průlezkami, houpačkami, zahradním nábytkem, pergolou. Pro míčové hry využíváme školní hřiště za školou, pro lehkou atletiku sokolské travnaté hřiště (asi 500 m od školy). Školní pozemky škola nemá (nevhodné půdní podmínky). Kabinety jsou vybaveny vším potřebným, vzhledem k prostorovým podmínkám využíváme k uskladnění (obrazy a mapy) také půdní prostory. Interiéry školy mají vyhovující světelné podmínky. (rozsáhlá rekonstrukce elektroinstalace), ve třídách je pěkný školní nábytek lavice a židle s nastavitelnou výškou. Nábytek postupně doplňujeme a vyměňujeme. Ve spolupráci se zřizovatelem plánujeme výměnu oken v celé budově.

Žáci jsou vybaveni učebnicemi i pracovními sešity, opotřebované učebnice podle potřeby vyměňujeme. K dispozici jsou alternativní učebnice jiných nakladatelství, ve výuce využíváme často vlastnoručně vyrobené pracovní listy.

Školní kuchyň a jídelna jsou zrekonstruovány a vyhovují současným provozním i hygienickým požadavkům.

Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je v posledních letech stálý, dvě učitelky jsou třídní. Všechny učitelky hlavních předmětů mají vysokoškolské vzdělání. Úvazek ředitelky školy doplňuje vychovatelka ŠD se středoškolským vzděláním, avšak s dlouhou praxí, výbornými pedagogickými schopnostmi a pracovními výsledky. Hudební výchovu vyučuje s nízkým pracovním úvazkem paní učitelka s vysokoškolským vzděláním.

Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Školními roky prolínají naše vlastní dlouhodobé projekty:

Čtyři roční období	výtvarný a literární projekt
Jablko	projekt zaměřený na zdravou výživu a výchovu ke zdraví
Zdravé zuby	projekt zaměřený na výchovu ke zdraví
Dopravní výchova	projekt zaměřený na bezpečné chování dětí v silničním provozu
Pohádka a báseň	literární projekt
Velikonoce a Vánoce	projekt pro rodiče a děti
Projekt škola – obec	projekt zaměřený na historii a současnost

V rámci mezinárodní spolupráce se uskutečnila návštěva učitelek z Polska, spojená s náslechovými hodinami ve výuce spojených ročníků. V této spolupráci bychom rády pokračovaly.

Přihlásily jsme se do projektu FM – Education, který bude probíhat v letech 2008 – 2013.

Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Na škole funguje Sdružení rodičů a přátel školy a dětí bez registrace a Školská rada.

Škola dále spolupracuje se zřizovatelem, pedagogicko-psychologickou poradnou ve Frýdku-Místku, logopedickou ambulancí, Sokolem Skalice, Mysliveckým sdružením a místními hasiči, se spádovou školou ve Starém Městě a dalšími školami, kam naši žáci přecházejí na 2. stupeň. Velmi kvalitní a přínosná je spolupráce se školami podobného typu v Nošovicích, Chlebovicích a Dobraticích.

3 CHARAKTERISTIKA ŠVP

Zaměření školy

U naší školy se nejedná o úzkou profilaci v pravém slova smyslu či jednostranné zaměření. Cílem naší dlouhodobé koncepce výchovy a vzdělání a tudíž i dílčími úkoly našeho ŠVP je:

- snažit se o udržení široké nabídky mimoškolních aktivit - kroužků
- chceme, aby naše škola byla přitažlivá pro všechny, a tak usilujeme o vytváření podmínek pro děti s nižší úrovní nadání, děti talentované i žáky s různým druhem postižení
- zaměřujeme se na znalosti a rozvíjíme dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě (méně encyklopedických poznatků a více činnostního učení se zaměřením na praxi)
- snažíme se o efektivní metody výuky, jako je skupinové a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- vedeme žáky k efektivnímu využívání informačních a komunikačních technologií zapojováním ICT při výuce
- nabádáme žáky ke zdravému životnímu stylu
- vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, zejména pravidel školního řádu a lidské slušnosti
- nepreferujeme jen intelektuální nadání, ale podporujeme žáky i s jiným druhem nadání, jako je hudební, pohybové, manuální, estetické apod.
- zaměřujeme se i na žáky nadané, vytváříme podmínky pro jejich rozvoj

Výchovné a vzdělávací strategie

Jsou všechny zásadní postupy, které v naší škole povedou k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

V praxi to znamená umožnit žákům osvojit si způsob učení a motivovat je pro celoživotní učení.

Během výuky klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací. Žáky vedeme k naplánování svého vlastního učení, k jeho organizaci a sebehodnocení. Individuálním přístupem k žákům maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch. Žákům umožňujeme ve vhodných případech realizovat vlastní nápady, je podněcována jejich tvořivost, zodpovědnost. Žáci se zúčastňují různých soutěží a olympiád. Učíme se vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení pro samotné učení a pro jeho další přínos. Žáci hledají nejlepší způsob učení, který odpovídá jejich učebnímu stylu. Snažíme se o propojení se skutečným životem.

Kompetence k řešení problému

V práci s žáky to znamená podněcovat je k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů.

Výuka je vedena tak, aby žáci hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. Poznátky nejsou žákům předkládány pouze v hotové podobě. Při výuce motivujeme žáky v co největší míře problémovými úlohami z praktického života. Žáci si postupně zdokonalují kompetenci práce s informacemi ze všech možných zdrojů. Žáci jsou vedeni úměrně věku k používání internetu. Podle svých schopností a dovedností se zapojují do soutěží.

Kompetence komunikativní

V rámci našeho ŠVP vedeme žáky k všestranné a účinné komunikaci.

Nabádáme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Snažíme se vést žáky k tomu, aby se výstižně a kultivovaně vyjadřovali. Učíme žáky argumentovat a obhajovat vhodnou formou svůj vlastní názor, naslouchat a respektovat názory druhých. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální

Snažíme se rozvíjet u žáků vnímavost a citlivé vztahy k lidem, svému prostředí i k přírodě, schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých. Vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Během vzdělávání mimo jiné používáme skupinovou práci žáků, vzájemnou pomoc při učení. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech. Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Žáky vedeme k respektování lidí z jiných prostředí, např. handicapovaných. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

Naším cílem je připravovat žáky na to, aby se projevovali jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti. Budeme učit žáky aktivně rozvíjet a chránit své fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně zodpovědný.

Povedeme žáky k tomu, aby se samostatně rozhodovali a nesli důsledky za svá rozhodnutí. Ve třídních kolektivech společně stanovujeme pravidla chování (naš školní řád), uvědomují si tak nutnost zákonů a společenských norem. Školní řád navazuje na pravidla chování vytvořená ve třídách. Je kladen důraz na environmentální výchovu, žáky vedeme k třídění odpadů, ke spoluúčasti na úpravě vhodného prostředí. Seznamujeme žáky s pravidly chování v krizových situacích, aby dokázali poskytnout první pomoc.

Kompetence pracovní

V rámci našeho ŠVP budeme pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti, uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při praktických činnostech. Vedeme je k objektivnímu sebehodnocení. Chceme, aby žáci dokázali aktivně používat základní materiály, jednoduché nástroje, aby dbali na ochranu svého zdraví, zdraví ostatních lidí a na ochranu životního prostředí.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Školský zákon definuje 3 skupiny žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – žáci se zdravotním postižením, žáci se zdravotním znevýhodněním a žáci se sociálním znevýhodněním.

Žáci se zdravotním znevýhodněním – oslabením nebo dlouhodobou nemocí vyžadují zohlednění a individuální přístup nejen ve výuce, ale po dohodě s rodiči i formou doučování před nebo po vyučování, popřípadě osobními návštěvami učitele v rodině, zasíláním přehledu probraného učiva po spolužácích či mailem. Tento typ podpůrných opatření se odvíjí od zjištění, do jaké míry dítě prokazatelně potřebuje podporu (vyjádření rodiče či lékaře) zvláště u dlouhodobé nepřítomnosti ve škole vlivem nemoci či onemocnění jako je těžké astma, metabolické poruchy, kardiologické onemocnění, stavy po operacích apod.

Žáci se zdravotním znevýhodněním nedosahují míry zdravotního postižení. Přestože se nejedná o žáky integrované, budou se pedagogové ve svém přístupu k těmto dětem a nárocích na jejich školní práci řídit doporučeními pedagogicko – psychologické poradny.

Žákům se sociálním znevýhodněním, z důvodu nedostatečné podpory rodinného zázemí, bude poskytnuta zvýšená péče pedagogů ve škole. (pomoc při přípravě na výuku, hrazení učebních pomůcek a učebnic školou, atd.) Podobný hodně individuální přístup bude i k dětem, které jsou znevýhodněny z důvodu příslušnosti k etnické nebo národnostní skupině či specifickému sociálnímu prostředí (romské děti, děti azylantů, atd.). Na základě doporučení speciálních odborných pracovišť pak škola bude popřípadě usilovat o ustanovení funkce asistenta pedagoga, apod.

Individuální péče bude věnována integrovaným žákům se specifickou poruchou učení, kteří pracují podle vlastních vzdělávacích plánů. Náprava jejich specifických poruch učení bude prováděna ve skupinách s danou dotací. Náprava bude probíhat před vyučováním v blocích. Ve vyučovacích hodinách bude respektováno individuální tempo i specifické vzdělávací potřeby těchto dětí dle vzdělávacích plánů pro jednotlivé předměty.

Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané a se zvýšeným zájmem pro vzdělávání budeme vytvářet tyto podmínky:

- práce na PC
- individuální zadávání samostatné práce
- zapojení do kroužků
- uplatnění znalostí mimo školu (soutěže, prezentace)

Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do normální výuky. Průřezové téma Osobnostní a sociální výchova je v 1. – 3. Ročníku běžnou součástí výuky, proto v tabulce není vyplněno. Blíže je integrace vyplněna v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů.

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Vysvětlivky:

PRV/INT = daný tematický okruh je součástí prvouky, a to formou integrace

Formy:

INT   integrace

P   projekt

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Rozvoj schopností poznávání					ICT/INT
Sebepoznání a sebepojetí					
Seberegulace a sebeorganizace					
Psychohygiena					
Kreativita					ICT/INT
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí				AJ/INT	AJ/INT
Mezilidské vztahy					
Komunikace					ICT/INT
Kooperace a kompetence					
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti					ICT/INT
Hodnoty, postoje, praktická etika					

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola	ČJ/INT	PRV/INT	PRV/INT	VL/INT	ČJ/INT
	M/INT	TV/INT			
	PRV/INT	PČ/INT			
	VV/INT				
Občan, občanská společnost a stát		PRV/INT	PRV/INT	VL/INT	PŘ/INT
			TV/INT		ICT/INT
Formy participace občanů v politickém životě				VL/INT	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování				VL/INT	PŘ/INT

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá	ČJ/INT	ČJ/INT	AJ/INT		VL/P
	HV/INT		HV/INT		HV/INT
	PRV/INT				ICT/INT
	VV/INT				
Objevujeme Evropu a svět			M/INT		VL/INT
					ICT/INT
Jsme Evropané					

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference	HV/INT	PRV/INT	ČJ/INT	HV/INT	VL/INT
	PRV/INT			ČJ/INT	ČJ/INT
				VV/INT	VV/INT
Lidské vztahy		PRV/INT	TV/INT	AJ/INT	AJ/INT
		HV/INT	ČJ/INT	HV/INT	VL/INT
		TV/INT		ČJ/INT	PŘ/INT
				PČ/INT	PČ/INT
				VV/INT	HV/INT
				TV/INT	VV/INT
					TV/INT
					ICT/INT
Etnický původ				ČJ/INT	VL/INT
				VV/INT	PŘ/INT
					HV/INT
					VV/INT
Multikulturalita			AJ/INT		TV/INT
Princip sociálního smíru a solidarity		PRV/INT	PRV/INT		VL/INT
					PŘ/INT

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy	VV/INT	PRV/INT	PRV/INT	AJ/INT	AJ/INT
				PŘ/P	PŘ/INT
				VV/INT	VV/INT
Základní podmínky života		PRV/INT	PRV/INT	PŘ/INT	VV/INT
		PČ/INT		VV/INT	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	ČJ/INT		PRV/INT	M/INT	M/INT
	PRV/INT		PČ/INT	PŘ/INT	PŘ/INT
			VV/INT	VV/INT	VV/INT
Vztah člověka k prostředí	PRV/INT	TV/INT	PRV/INT	M/INT	M/INT
				PŘ/INT	PŘ/INT
				VV/INT	VV/INT
				TV/INT	TV/INT
				PČ/INT	PČ/INT

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1.	2.	3.	4.	5.
kritické čtení a vnímání mediálních sdělení			ČJ/INT	ČJ/INT	HV/INT
					ICT/INT
interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	ČJ/INT				
stavba mediálních sdělení				VV/INT	VV/INT
vnímání autora mediálních sdělení	HV/INT	HV/INT			HV/INT
	VV/INT	ČJ/INT			
fungování a vliv médií ve společnosti				TV/INT	ČJ/INT
					TV/INT
tvorba mediálního sdělení					AJ/INT
					ČJ/INT
práce v realizačním týmu					

UČEBNÍ PLÁN

Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ROČNÍK					Celkem předměty (Minim.čas.dotace) Skutečnost	Z toho DČD*
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9	10	9	8	7	(35)43	8
	Anglický jazyk	-	-	3	3	3	(9) 9	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	5	5	5	5	(20)24	4
Informační a komunikační technologie	Informatika	-				1	(1) 1	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	2	2	3	-	-	(12)14	1
	Přírodověda	-	-	-	1	2		0
	Vlastivěda	-	-	-	2	2		1
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	(12)12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		0
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	(10)10	0
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	(5) 5	0
<i>Celková povinná časová dotace</i>		(18)20	(18)22	(21)25	(23)25	(24)26	(104) 118	
z toho disponibilní časová dotace		+2	+4	+4	+2	+2	-	14

DČD – disponibilní časová dotace (14 hodin)

Poznámky k učebnímu plánu

Celková týdenní hodinová dotace je RVP ZV stanovena:

- pro 1. – 2. ročník maximálně 22 hodin
- pro 3. – 5. ročník maximálně 26 hodin

1. Celková časová dotace 118 hodin týdně (včetně disponibilních hodin) je pro 1. – 5. ročník závazná.

2. V rámci učebního plánu může - dle možností - probíhat výuka jednotlivých předmětů bez pevné časové dotace v menších časových celcích než jedna vyučovací hodina. Jednotlivé řízené činnosti mohou být kombinovány a propojovány při zachování celkové stanovené denní a týdenní dotace pro vyučovací předměty a dodržení požadavků pro odpočinek.

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Český jazyk a literatura - v 1. ročníku má předmět komplexní charakter. Od 2. do 5. ročníku je Čj členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu. Psaní je součástí komunikační a slohové výchovy, vyučuje se zpravidla v menších vyučovacích celcích, než je vyučovací hodina. O časové dotaci jednotlivých složek rozhoduje vyučující.

Anglický jazyk - je na naší škole jediným zástupcem vzdělávacího oboru cizí jazyk. Je zařazen do učebního plánu ve 3. až 5. ročníku standardně 3 hodinami.

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Matematika je na naší škole posílena o 4 disponibilní hodiny.

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Obsah této vzdělávací oblasti se realizuje v prvouce - v 1. až 3. ročníku, vlastivědě a přírodovědě - ve 4. a 5. ročníku. Prvouka ve 3. ročníku je posílena o 1 hodinu z DČD. Ve 4. a 5. ročníku je tato vzdělávací oblast posílena o 1 hodinu z DČD.

INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE

Obsah této vzdělávací oblasti se realizuje v samostatném vyučovacím předmětu Informatika v 5. ročníku s jednohodinovou dotací.

Obecné poznámky

V 1. až 5. ročníku mají své pevné místo předměty český jazyk, anglický jazyk, matematika, informatika a tělesná výchova. Ostatní předměty si podle potřeby může vyučující poskládat v rámci dané hodinové dotace.

Průřezová témata průběžně prolínají všemi vyučovacími předměty a jejich konkretizace je uvedena v jednotlivých tabulkách daných předmětů.